Немов у родинному колі...

стор. 2

Про Україну — мовою гравюри

стор. 6

www.tribune.kh.ua

ТРИБУНА ТРУДЯЩИХ

Заснована 18 липня 1937 року

ПЕРЕДПЛАЧУЙ. ЧИТАЙ. ВОЛОДІЙ

19 грудня 2015 р. Субота

№98-99 (9160-9161)

Шановні передплатники! Любі читачі!

Наш передплатний індекс: 61805.
Передплату можна оформити в будь-якому відділі зв'язку м. Харкова і області.
Вартість передплати на місяць — усього 12 грн.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ — ПОВЕРНЕННЯ ТРАДИЦІЇ

Вихід друком передостаннього в цьому році числа «Трибунки» співпав з чудовим зимовим святом — днем Святого Миколая...

Відновлення святкування Святого Миколая на українських теренах відбулося напрочуд швидко — протягом одного-двох десятиліть. До того головним персонажем новорічних урочистостей був (від кінця зловісних тридцятих років минулого століття) «призначений» на цю роль казковий Дід Мороз. Але згадка про Миколая не зникла остаточно з народної пам'яті, бо підживлювалася (особливо, на Західній Україні) спочатку спогадами про недавнє минуле, а потім — і завдяки зв'язкам з діаспорним українством.

Зараз вони — Святий Миколай та Дід Мороз — ніби співіснують, але залишиться, мабуть, лише той із них, чий «родовід» має розгалужені фольклорні корені. Звісно, українські діти ще не знають про прадавні народні традиції, пов'язані із зимовими святами, але саме Святий Миколай вже став для багатьох з наших маленьких співгромадян справжнім другом. У листах, що діти йому пишуть, вони щиро розповідають про своє життя-буття та діляться найзаповітнішими мріями. А от подарунків від Святого Миколая дітлахи дедалі частіше просять не собі, а для тих героїв, що захищають незалежність і територіальну цілісність нашої Вітчизни. То є прикмета доби — сумна, але водночас така, що налаштовує на оптимізм...

Оптимізмом просякнуті й рядочки верлібру одного з наших постійних авторів, чию поетичну мініатюру ми даруємо цього святкового дня вам, дорогі читачі.

Не вірите в Святого Миколая?
То байдуже — хай він у вас повірить
І знає, що не зрадите ніколи
Самих себе, свій край і віру в Бога...
Тоді в дарунок від Святого Миколая
Коштовний скарб дістанете — надію!

Ваша «Трибунка»

Стисло про важливе

УНІКАЛЬНИЙ ПРОЕКТ

На Харківщині започатковується історико-культурний проект «Родовід». Йдеться, зокрема, про першу в Україні генеалогічну виставку «Дерево роду» та конкурс дослідницьких робіт учнівської молоді «Історія моєї сім'ї». На виставці, що працюватиме в лютому-березні 2016 року у приміщенні Обласного організаційно-методичного центру культури та мистецтва (вул. Пушкінська, 62), будуть представлені докладні генеалогічні відомості — як знаних на Харківщині родів, так і звичайних людей, чиї предки походили зі шляхти, купців, козаків, селян... А конкурс дослідницьких робіт проходить від 1 грудня 2015 по 26 березня 2016 року за номінаціями: «Фотографія на пам'ять», «Кращий сімейний архів», «Сімейний літопис».

СЛІДСТВО ВЕДЕ СБУ

Служба безпеки України (СБУ) проводить слідчі дії у справі про ініціативу надання Харківській області особливого економічного статусу, повідомив голова Харківської облдержадміністрації Ігор Райнін. При цьому він наголосив: «Якщо деструктивний характер названої ініціативи підтвердиться, то порушники понесуть покарання в рамках чинного законодавства». Нагадаємо, що в жовтні цього року в Харкові відбулася спроба провести «круглий стіл», де мали б обговорювати проект закону про особливий регіон розвитку «Слобожанщина», що його ініціювала колишній народний депутат від Комуністичної партії України Алла Александровська.

Про все потроху

Відтепер — ідентифікаційна картка

Президент Петро Порошенко назвав революційним кроком для держави запровадження від 1 січня 2016 року паспорта громадянина України нового зразка. «Початок виготовлення українських паспортів у вигляді ідентифікаційних карток — це справжня революція, останнє «прощавай» радянському паспорту», — сказав Петро Порошенко під час відвідин Державного підприємства «Поліграфічний комбінат «Україна», де він ознайомився з процесом виробництва нових бланків. Підробити ідентифікаційну картку громадянина України буде неможливо через величезну кількість рівнів захисту.

Новий представник України при ООН

Ним призначений Володимир Єльченко. На цій посаді він змінив Юрія Сергеєва, який був представником України при ООН від 2007 року. Міністр закордонних справ України Павло Клімкін характеризує пана Єльченка, як людину, що знає ООН «як свої п'ять пальців», користується там високим авторитетом і має унікальний досвід представлення України в Раді Безпеки ООН під час членства нашої країни в цьому органі у 2000-2001 роках. На думку Павла Клімкіна, важливим та корисним на новій посаді стане й досвід роботи Володимира Єльченка Послом України в Росії.

Військова професія — капелан

Капеланська служба має перейти з волонтерського на професійний формат. Про це заявив секретар РНБО Олександр Турчинов під час виступу на з'їзді військових капеланів. «Разом із відродженням нашої армії, почалося відродження й капеланської служби. Справді сильна, потужна, непереможна армія може бути побудована тільки на підвалинах духовності», — сказав Турчинов. За його словами, на даний час у Збройних Силах і Національній гвардії працюють понад двісті капеланів. «Більшість із них перебуває на передовій. Там, де є капелани, там завжди і краща військова дисципліна, і військові досягнення», — зазначив секретар РНБО.

Отримуєте газету несвоєчасно? Телефонуйте 732-55-23 (Харків), 775-55-56 (область)

Відлуння Чорнобиля

ДОПОМАГАТИ КОНКРЕТНІШЕ

Нещодавно голова Харківської обласної адміністрації Ігор Райнін зустрівся з лідерами чорнобильського руху регіону, де обговорилися заходи, які плануються в області з нагоди 30-ї річниці аварії на Чорнобильській АЕС.

Очільник області зазначив, що в регіоні гідно відзначать 30-ту річницю Чорнобильської катастрофи і проведеуть солідні заходи, щоб з роками ці події не стиралися з пам'яті людей. Також під час зустрічі з керівником області представники громадських організацій розповіли про найбільш істотні проблеми, з якими сьогодні стикаються чорнобильці.

За словами Ігоря Райніна, наприкінці грудня чорнобильці зустрінуться з Главою Адміністрації Президента України Борисом Ложкіним, а в лютому — з Президентом Петром Порошенком. Однією з головних проблем чорнобильців, за їх словами, є медичне забезпечення. Зокрема, під час зустрічі ліквідатори розповіли керівнику ХОДА про необхідність ремонту обласного спеціалізованого диспансеру для чорнобильців. За словами керівника ХОДА, для придбання дорогого устаткування, можливо, залучать міжнародну допомогу.

Підбиваючи підсумки зустрічі, Ігор Райнін запевнив, що питання, озвучені ліквідаторами, будуть вивчені, і обласна державна адміністрація зробить все, щоб вирішити їх максимально ефективно.

Василь ЧИГРИН

Освіта

ГОТУЄМОСЯ ДО ЗНО-2016

За інформацією Регіонального центру оцінювання якості освіти, ЗНО з української мови та літератури в 2016 році відбудеться 5 травня, з математики – 11 травня, історії України – 13 травня. Кількість учнів, які братимуть участь у ЗНО 2016 року, за нашою оцінкою, буде близько 18 тисяч, з них 13 259 осіб — одинадцятикласники. В області працюватиме 71 пункт проведення ЗНО, з них на базі вищих навчальних закладів планується організувати 36. Кількість залученого персоналу буде близько 3 тисяч 200 чоловік, з них працівників вищих навчальних закладів — близько 1,5 тисячі.

Зі слів директора Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти Олександра Сидоренка, для всіх випускників старшої школи загальноосвітніх навчальних закладів результати ЗНО з української мови та літератури, математики, історії України зараховуються як результати державної підсумкової атестації за курс повної загальної середньої освіти. Він також повідомив, що ЗНО з російської, іспанської, англійської, німецької та французької мов, біології, фізики, географії та хімії учні складатимуть за щільним графіком — з 3 по 17 червня.

Він також поінформував, що пробне ЗНО буде проведено 2 квітня – з української мови і літератури, 9 квітня – з усіх інших предметів. Зареєструватися для участі у пробному ЗНО можна з 5 по 30 січня.

Василь ЧИГРИН.

Прес-конференція

Знову про децентралізацію

У приміщенні Харківського прес-клубу відбулася прес-конференція представників Центру політико-правових реформ та Реанімаційного пакету реформ у рамках всеукраїнської кампанії «КонституціЯ» на тему: «Реформа децентралізації та судова реформа: слово за Парламентом».

Експерти з децентралізації та конституційних змін розповіли про те, які зміни чекають харків'ян при прийнятті трьох поданих Президентом законопроектів щодо внесення змін до Конституції, два з яких стосуються саме децентралізації та судової реформи.

Знані експерти розповіли про те, як кожен може долучитися до конституційного процесу для досягнення конституційних змін в інтересах громадян.

У прес-конференції взяли участь: Ігор Коліушко, експерт з публічного права, голова Правління Центру політико-правових реформ; Михайло Жернаков, експерт Реанімаційного пакету реформ із судової реформи та ін.

Під час прес-конференції зазначалося, що нехтування найважливішими соціально-правовими нормами життя українців, які зазначені в Конституції, призвело до вкорінення корупції, хабарництва та непрофесіоналізму в органах державної влади. Почесне лідерство тут можна віддати судам. Дослідження показують, що лише 5% українців повністю довіряють суду — це найнижчий показник довіри серед державних інституцій. «Телефонне право», політичний вплив на кар'єру суддів, тотальна корупція — це все є реаліями українського судочинства. Ситуацію може змінити лише комплексна конституційна реформа, невід'ємною частиною якої є судова реформа, яка передбачає оновлення суддів.

Василь ЧИГРИН

День Харківського району

НЕМОВ У РОДИННОМУ КОЛІ...

З різних причин цьогорічні урочистості з нагоди Дня Харківського району відбулися (всупереч усталеній традиції) лише на початку грудня. Але зимові холоди ніяк не завадили тій атмосфері душевного тепла і злагоди, що панувала в майже родинному колі представників найбільшого з районів Слобожанщини.

На святковий захід були запрошені керівники державних установ та місцевого самоврядування, почесні громадяни району, представники громадських та релігійних організацій, працівники сільського господарства, промисловості, сфери обслуговування й соціальної галузі, депутати обласної, районної та місцевих рад, ветерани праці, війни і збройних сил, воїни української армії.

Зі словами вітання звернулися до мешканців та гостей району голова Харківської райдержадміністрації Юрій Раїна та новообраний голова Харківської районної ради Максим Литвиненко. Юрій Раїна передав привітання від голови Харківської обласної державної адміністрації Ігоря Райніна. У своїх виступах керівники району згадали найвагоміші звершення минулих років, коротко розповіли про цьогорічні досягнення та провели урочисту церемонію вручення відзнак високого звання «Почесний громадянин Харківського району». За кожним названим зі святкової сцени іменем — славна й іноді дуже непроста людська доля та копітка багаторічна праця на благо рідного району, Слобожанщини, всієї України...

Отже, рішенням XXXVII сесії VI скликання Харківської районної ради від 5-го жовтня 2015 року про присвоєння звання «Почесний громадянин Харківського району», враховуючи пропозиції робочої комісії з підготовки матеріалів про присвоєння звання «Почесний громадянин Харківського району», районна рада вирішила:

За вагомий внесок у соціально-економічний і культурний розвиток району, активну громадську діяльність, присвоїти звання «Почесний громадянин Харківського району»:

— Василеві Федоровичу Холоші;

— Раїсі Олександрівні Угненко;

— Євгенові Олександровичу Ткаченку;

— Хазару Мехралі огли Бадалову.

З глибокою вдячністю присутні схилили голови перед бійцями — солдатами і офіцерами, які здобули славу на фронтах Другої світової війни та тими, котрі виконують свій військовий та громадянський обов'язок у наші дні, захищаючи свободу, незалежність та територіальну цілісність України.

Напередодні урочистостей був проведений конкурс малюнків вихованців шкіл естетичного виховання Харківського району під гаслом «Ми пам'ятаємо!». Юні художники втілювали в надзвичайно яскравих за формою роботах власні мрії про щасливе мирне майбуття. Свої роботи переможці конкурсу — вихованці Південноміської дитячої художньої школи — подарували ветеранам Другої світової війни. А учасників бойових дій в зоні АТО діти привітали художніми листівками, які намалювали для них вихованці Будянської школи народного мистецтва.

Почесний громадянин Харківського району, голова Харківської районної організації ветеранів України Михайло Мироновський та керівник обласної спілки ветеранів АТО по Харківському району Костянтин Безпо жовтень 2015 року очолювала Циркунівську територіальну громаду. У номінації «Народна творчість» лауреатом визнана майстриня декоративно-вжиткового мистецтва Ярослава Миколаївна Єльнікова. У номінації «Плекання талантів» — Галина Іванівна Іванцова, директор районного центру дитячої та юнацької творчості. У номінації «Життя заради життя» — Наталія Володимирівна Біленька, завідуюча пологовим відділенням Мереф'янської центральної районної лікарні.

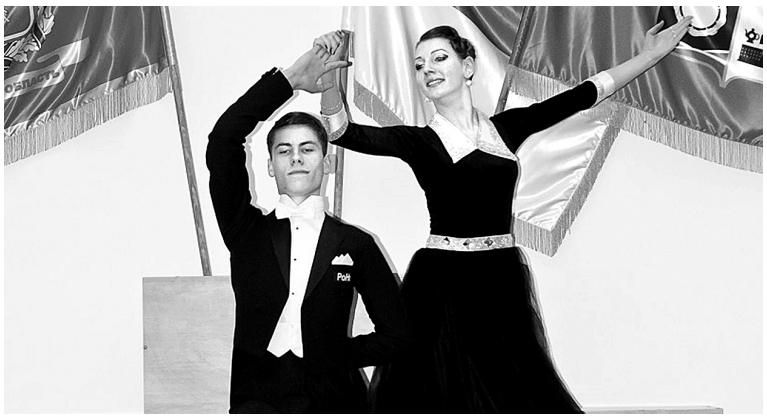

Минулого року громадськими та профспілковими організаціями була започаткована традиція вшановувати видатних людей Харківського району особливою нагородою народного визнання, близькою по статусу до звання «Почесний громадянин району». І сьогодні, вже вдруге, відзнаки «Гордість району» вручені тим, хто своїм життям, своєю працею заслужили, щоби ними пишався район, пишалася Слобожанщина, пишалася Україна.

У номінації «Служіння людям» лауреатом визнана Тетяна Василівна Самойлова, яка від квітня 2002 року весільний згадали у своїх виступах українців, жертв Голодоморів 32-33 та 46-47 років і політичних репресій, воїнів, загиблих у роки Другої світової війни та нинішніх Героїв, які протягом останніх майже двох років полягли за Україну...

Музичні вітання лунали з вуст Людмили Канівець, Марії Горобцової, Камілли Москальової. Своїми неповторними номерами всіх присутніх під час проведення урочистостей також привітали: хореографічні колективи «Смайл» з міста Мерефа, «Танго» — із селища Пісочин, лауреати всеукраїнських конкурсів і фестивалів Олександр Пєрєвєрзєв та Андрій Бондарчук, дует баяністів — Анатолій Дудка та Володимир Карпенко, танцювальний гурт «Жемчужина» із села Руські Тишки, вокальний ансамбль «Пісочинські чарівниці»...

Справжньою родзинкою концерту став виступ наймолодшої виконавиці Анни Гафік із села Жовтневе, яка підкорила серця присутніх не лише пісенним талантом, але й щирим гумором та дивовижною харизмою! Завершив концертну програму спеціально запрошений вокальний гурт «Перфоменс»... До речі, у фойє будівлі райдержадміністрації було влаштовано дуже цікаву виставку декоративно-вжиткового мистецтва та дитячої творчості.

Редакція й читачі «Трибунки» сердечно вітають наших земляків, які щойно отримали заслужені ними почесні відзнаки, та бажають їм усього найкращого!

Петро ДЖЕРЕЛЯНСЬКИЙ,
фото Світлани МАЛІНІНОЇ

Громадянське суспільство

ВІД «ТИЖНЯ ПРАВА» — ДО ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

На початку грудня по всій країні пройшов Всеукраїнський тиждень права, спрямований, насамперед, на утвердження засад правової держави, на підняття рівня правової культури, виховання у всіх без винятку прошарках суспільства поваги до найвищих людських цінностей, які охороняються чинним законодавством.

Згідно з Указом Президента України від 8 грудня 2008 року № 1149/2008, враховуючи важливе значення правової освіти в розбудові України як правової держави, з метою виховання у громадян поваги до закону і прав людини та з нагоди 60-ї річниці проголошення Загальної декларації прав людини, в Україні було започатковано Всеукраїнський тиждень права, який проводиться щороку у тиждень, що включає 10 грудня — День прав людини, який відзначається в пам'ять проголошення Генеральною Асамблеєю ООН 1948 року Загальної декларації прав людини. Загальна декларація прав людини — фактично перший міжнародний документ, де проголошувалася рівність прав і свобод усіх людей, — була прийнята саме десятого грудня 1948 року Генеральною Асамблеєю ООН в паризькому палаці Шайо. Її перекладено принаймні 375 мовами й діалектами мов народів світу! Декларація, що була логічним наслідком Другої світової війни й мала рекомендаційний характер, містила 30 статей, зміст яких був розвинутий та уточнений через інституції міжнародних угод, національних конституцій та законів.

1966 року Генеральною Асамблеєю ООН, по затвердженні двох Міжнародних пактів («Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права» й «Міжнародного пакту про громадянські та політичні права»), було прийнято «Міжнародний Білль про права людини». Україна ратифікувала ці пакти 1973 року. Те ж саме зробили понад сто інших країн світу, які зобов'язалися привести своє національне законодавство у відповідність до прописаних у пактах вимог. Міжнародно-правові пакти отримали верховенство над внутрішнім законодавством. І це надало можливість громадянину, чиї політичні чи громадянські права порушені, звертатися за захистом безпосередньо до Комітету з прав людини при ООН, якщо він вичерпав можливості захисту, надані національним законодавством. Коли ж певне право людини не отримало конституційного підтвердження з боку держави, воно визнається таким на основі міжнародних актів.

Як розповіла начальник Харківського районного управління юстиції Діана Пащенко, «управлінням юстиції у рамках Всеукраїнського тижня права було проведено тематичні заходи інформаційного, освітнього та виховного характеру в навчальних закладах, закладах культури, проведено лекції, бесіди, круглі столи з працівниками підприємств, установ та організацій з питань реалізації прав людини, виступи у засобах масової інформації, проведено заходи у навчальних закладах на предмет знання школярами прав дитини».

А директор Дергачівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Лариса Страхова зазначила: «Наш центр також узяв активну участь у проведенні запланованих спільно з Харківським районним управлінням юстиції заходах, присвячених Всеукраїнському тижню права. У ході зустрічей з громадянами ми проінформували їх про права, які вони мають, та можливості реалізації прав людини в сучасному українському суспільстві. Зокрема, особлива увага була приділена реалізації права кожного громадянина України на юридичну допомогу, яке закріплено у статті 59 Конституції України, а також у цілій низці міжнародних зобов'язань України, зокрема, в Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Забезпечення цього права якраз і є головним завданням нашого центру, який працює за адресою: місто Дергачі, площа Перемоги, 14 (від 8 до 17 години, субота, неділя — вихідні), телефон (0263) 2-00-94.

Ми надаємо допомогу мешканцям Харківського, Дергачівського та Золочівського районів, які потребують представництва своїх інтересів в суді та не мають достатніх фінансових можливостей для здійснення цього представництва. Ці особи можуть звернутися до нашого центру та отримати допомогу кваліфікованих адвокатів, які надаватимуть свої послуги безкоштовно для клієнта, а послуги адвоката оплатить держава».

В один із днів Всеукраїнського тижня права у журналістів «Трибунки» з'явилася нагода ближче познайомитися з деякими напрямками роботи названого центру: юридичною підтримкою діяльності новообраних сільських та селищних рад та «правовим просвітництвом» серед дітей — учнів загальноосвітніх шкіл. Як на мене, то раз у раз відбувалося справжнє диво — діти, геть забувши про свої улюблені мобільні телефони та планшети, уважно слухали розповідь пані Лариси Страхової. Ні, не про численні обов'язки, а саме про права маленьких громадян нашої країни. А запитання, які вони потім ставили, були часом настільки глибокими, що здавалося — перед нами майбутні юристи!

Петро ДЖЕРЕЛЯНСЬКИЙ

Местное самоуправление

ИНДУЛЬГЕНЦИЯ НА… ПОСТУПКИ

Сейчас, после завершения выборов в местные советы, хотелось бы поговорить об эффективности и способности приносить пользу избранных депутатов в сельские и поселковые советы нашего района.

Перечитывая какие-то военные мемуары, я встретил фразу, что вооруженными силами руководят: министр обороны страны и ...командир отделения. И это правда, ибо командир отделения находится постоянно с подчиненными, видит их отношение к воинской службе, знает недостатки, настроения и положительные стороны каждого бойца.

Подобную аналогию логично перенести на всю страну. Государством руководит Президент и ...участковый депутат. Последний ежедневно находится в гуще событий, среди своих избирателей — знает их проблемы, тревоги, радости, огорчения. При неурядицах в семьях, при неверном начислении пенсии, после ссоры с соседями, по вопросам оказания материальной, медицинской и моральной помощи, при смертельных случаях, пожарах, стихийных бедствиях и прочем — в первую очередь люди на местах обращаются к участковому депутату. В этом я давно убедился на собственном депутатском и общественном опыте. Кстати, участковый депутат в течение года не знает ни отпуска, ни отдыха, ни существенной материальной поддержки. Он постоянно находится под грузом и влиянием проблем своих избирателей. Хорошую работу местного депутата редко замечают, а вот промахи — всегда и сразу.

До развала бывшего Советского Союза, в 60-70-е годы, для избранного участкового депутата было большой честью быть лидером, вожаком, «адвокатом» для своих избирателей. Я хорошо помню, как за собранные «людские» денежные средства устанавливали в поселке электро- и радиоопоры, телефонные кабеля, проводили уличное освещение, прокладывали асфальтированные дороги, организовывали субботники по благоустройству улиц, стадиона, детских площадок, а также чистили колодцы, устанавливали ограждения и заборы, устраивали соревнование на лучший уличный участок. После каждой сессии местного совета проводили собрания, сходы жителей, избирали уличные и квартальные комитеты. Работа, образно говоря, кипела. И все это было на энтузиазме, бескорыстии, на общественных началах (как сейчас говорят).

Но сегодня все изменилось с точностью наоборот. Из-за социальной несправедливости в государстве, к общественной работе чаще всего проявляется апатия, безразличие, равнодушие. За «спасибо», авторучку, грамоту или подарочную записную книжку — никто уже не желает усердно работать на благо людей, громады. На сессии сельских или поселковых советов ходят плохо — чаще всего процентов 60 депутатов набирается. Да что там сессии, у местных депутатов иногда даже полного списка своих избирателей нет. Собрания не проводятся, уличные комитеты не избираются, все пускается на самотек. Не удивительно, что избиратели потеряли доверие к своим избранникам и в центре, и на местах. Чаще всего со своими проблемами обращаются не к своему участковому депутату, а прямо в поселковый сонет. О деятельности поссоветов граждане узнают понаслышке, а не от своего депутата. Обо всем этом знают практически все, однако скромно умалчивают о порочности подобной практики.

В чем же дело? Для участковых (местных) депутатов, других общественников, в первую очередь, необходим Закон Украины (Устав), где были бы расписаны четко права и обязанности, а также льготы и поощрения для местных депутатов, а не только для депутатов Верховной Рады, областных, районных и городских советов. Сейчас на голом энтузиазме на местах далеко не уедешь и никаких существенных результатов от местных депутатов не добьешься. Считаю, что в законе нужно внести льготы депутатам местных советов за долголетнюю и эффективную работу, а также для членов исполкома, председателей комиссий при поселковом или сельском совете и др. Это могут быть льготы на медицинское обслуживание, проезд в транспорте, другие социальные нужды на время выполнения депутатом своих обязанностей и общественных работ.

Местные советы с их мизерными бюджетами не в состоянии изменить ситуацию к лучшему, даже тогда, когда у них будет больше полномочий, чем сейчас. Эту проблему нужно решать на общегосударственном уровне, подняв статус и престижность миссии местных (участковых) депутатов. Элементарные льготы для них окупятся сторицею многократно и очень быстро.

Тесно общаясь с трудящимися и депутатами Харьковского района, других районов области, пришел к выводу, что это проблема (низкой эффективности депутатов местных советов) актуальна для всей Украины. Через тотальную пассивность многих участковых депутатов, председатели поселковых и сельских советов часто остаются «один на один» с проблемами, без активной поддержки местного депутатского корпуса.

Прочитав мою статью, кто-то посчитает меня корыстолюбцем и «крохобором». Но это не так. Всю свою сознательную жизнь (а мне сейчас 78 лет) бескорыстно занимался общественной работой в поселке Коротич и Харьковском районе. Общий стаж общественной (безвозмездной) работы — 33 года. Даже сейчас, в это тяжелое для Украины время, я и члены моей семьи по мобильной святи несколько раз перечисляли денежные средства на нужды бойцов АТО. Пишу эту статью в газету «Трибуна трудящихся» для того, чтобы акцентировать внимание на существенной проблеме, которая не способствует эффективной деятельности местного самоуправления.

Владимир ЖУРАВЕЛЬ,
Почетный гражданин поселка Коротич

К истокам

Престольный храмовый праздник Свято-Преображенского храма

Недавно, в день памяти святого мученика Виктора, в престольный храмовый праздник совершался торжественный чин освящения колокола митрополитом Харьковским и Богодуховским Онуфрием.

Прокурором Харьковской области Юрием Брониславовичем Данильченко и его семьей был подарен колокол с рельефным изображением Господа и с дарственной надписью.

Бронзовый благовест весом 500 кг станет седьмым по счету и самым большим на колокольне Свято-Преображенского храма (г. Харьков, ул. Салтовское шоссе, 264).

За весомый вклад в помощь православной церкви из рук митрополита Харьковского и Богодуховского Владыки Онуфрия меценат получил церковную награду — орден святого благоверного князя Ярослава Мудрого. Также медалью святителя Мелетия, архиепископа Харьковского, была награждена Елена Александровна Субботина, супруга ктитора нашего храма Виктора Субботина, у которой, кстати, день рождения именно 24 ноября, в день памяти святого мученика Виктора и в престольный храмовый праздник.

После торжественного освящения и первых ударов звона все присутствующие прикладывались к новой святыне как Божьему Гласу, посылающему целительные волны.

Также к престольному празднику появилась еще одна новинка — огромная мозаичная икона Господа Вседержителя в алтаре Преображенского храма. Эта уникальная для Харькова икона — авторская работа известного иконописца из Краматорска Виктора Павлова. Этот мастер специализируется на древневизантийской иконописи, в которой он в основном расписывает храмы.

В своем обращении ко всем присутствующим он пожелал, чтобы этот звон никогда не зазвучал тревожным голосом, возвещая о беде.

«Пусть этот колокол всегда собирает людей только для молитвы в храм, чтобы люди просили Божьей помощи, защиты, укрепления, чтобы идти верной дорогой, нести свой жизненный крест, — сказал митрополит Онуфрий. — Жизнь только одна, другой уже не будет, спешите делать добрые дела, спешите радоваться жизни, молиться Богу, чтобы Господь открыл нам те двери райские, в которые мы все должны прийти, и должны осознать нашу жизнь».

Маргарита ГАСАНОВА

СВЯТИНІ СЛОБОЖАНЩИНИ

Серед духовних святинь Слобожанського краю найбільшою повагою користуються 8 чудотворних ікон що зберігаються в церквах соборах та монастирях Харківської та Сумської областей. Покровительською Харківщини здавна вважається знаменита ікона Озерянської Богоматері, про яку багато писала наша газета на своїх сторінках (На фото).

У числі інших святинь: Ахтирька ікона (Сумська єпархія), Єлецько-Харківська (Харківська єпархія), Казансько-Високинівська (Ізюмська єпархія), Каплунівська ікона (Харківська єпархія), Михайлівська свята ікона (Сумська єпархія), Спас-Нерукотворний (Ізюмська єпархія), Піщанська ікона (Ізюмська єпархія).

Василь ЧИГРИН

Боже проведіння

БАБАЇВСЬКА ПЕРЛИНА

Архангело-Михайлівський храм у селищі Бабаї прямо на очах стає однією з найкращих споруд культової архітектури, зведених за роки незалежності України.

Я не був тут усього лише кілька місяців, а цю церкву, розташовану на пагорбі, неподалік мальовничого озера, вже важко упізнати. Нещодавно на Архангело-Михайлівському храмі з'явився надзвичайно гарний купол, увінчаний золотим хрестом. А Різдва Христового планують встановити й чотиригранну вежу-маківку з трестом на високу дзвіницю цієї церкви.

Наша газета багато писала про відродження цієї церкви, бувала на освяченні її нижнього й верхнього престолів, брала участь у літургіях на Водохрещу й на Паску. Якась магнетична сила цієї культової споруди привертає до себе увагу, тому й тягнуться люди до Храму Божого, який став справжньою бабаївською перлиною.

А найперший дерев'яний храм во ім'я Архангела Михайла, за деякими архівними документами, було зведено ще в 1650 році. Тоді ще не було навіть нинішньої назви невеликого поселення на березі річки Уди: пройшло лише кілька років від моменту заснування військово-цивільного поселення. Після зведення Архангело-Михайлівського храму, дали й відповідну назву цьому поселенню — Архангельське.

У 1784 році новий власник Бабаїв — поміщик Петро Щербінін спорудив у селі невеличку, дуже гарну кам'яну церкву, яка не збереглася до нашого часу. Її довгий час вважали однією з найгарніших у Харківському повіті.

І от, вже зовсім в іншому місці, обабіч Дніпропетровського шосе, в селищі Бабаї звели нову, велику, урочисту церкву, яка зараз повертає собі колишнє звання однієї з найгарніших церков Харківського району. Приїжджайте в селище Бабаї та переконайтесь у цьому самі.

Василь ЧИГРИН,
фото автора

Воскресіння

ДОМІНАНТА ПОДОЛУ

До 23-річчя відродження Харківського Свято-Троїцького собору — перлини слобожанської духовної архітектури

Православні храми, так само як і люди, мають свої долі. Частіше — трагічні. Свято-Троїцька церков на Подолі в місті Харкові була просто знищена, а в її рештках облаштували хлібозавод. Та завдяки зусиллям мирян, терпінню й наполегливості віруючих, відбулося справді дивовижне воскресіння одного з найстаровинніших храмів столиці Слобожанщини.

Як стверджують архівні документи, перша дерев'яна церква на цьому місці була зведена ще 1659 року. Через 100 років виникла необхідність реконструкції цієї церкви. Другу церкву на цьому місці збудували також із дерев, але значно більшу за розмірами.

Проте дерев'яні культові споруди, на жаль, досить швидко ставали непридатними для використання через недовговічність будівельного матеріалу. І лише в 1882 році на харківському Подолі, за проектом знаменитого архітектора Андрія Тона (на той час вже давно померлого ще в 1858 році), у Харкові нарешті закінчили зводити одну з найгарніших і найшановніших церков старовинного Харкова. Це була п'ятикупольна цегляна споруда з 46-метровою дзвіницею та капличкою. На той час це був другий за значенням і витонченістю внутрішнього оздоблення храм. (Після Благовіщенського храму, що існував до 1902 року на місці нинішнього Свято-Благовіщенського кафедрального собору). Її дзвіницю було видно з усіх кінців міста, так само як і знамениту дзвіницю Свято-Успенського собору на Університетській гірці.

Однак, вже в 1917 році комуністи-безбожники закрили церкву, збили хрести й зруйнували 5 куполів, облаштувавши там хлібозавод. Отже, з 1917 по 1992 рік в Харкові просто не існувало Троїцької церкви.

— Ще в 1991 році митрополит Харківський і Богодухівський Никодим (нині покійний) сказав, що потрібно неодмінно відновити духовну святиню й архітектурну домінанту харківського Подолу, — розповідає староста церкви Віра Христолюбова.

— Тоді навіть ніхто не знав, що в Харкові існувала така церква. Дирекція хлібопекарні довго не хотіла передавати церкві уцілілі залишки Троїцького храму. Однак, керівництво єпархії й віруючі твердо стояли на своєму й пекарня переїхала з храму Божого, залишивши після себе лише голі й обідрані стіни. За відбудову Троїцької церкви ми взялися всім миром, і, з божою допомогою, 10 січня 1992 року в напівзруйнованому приміщенні розпочалися богослужіння…

Розпочинав реконструкцію тодішній настоятель храму о. Андрій. Зовнішні культові споруди вдалося відновити точно або дуже наближено до оригіналу, адже в архівах збереглося чимало гравюр і фотографій Троїцької церкви. Складніше було із внутрішнім оздобленням, бо навіть приблизний план інтер'єрів, внутрішнього оздоблення стін та іконостасу не зберігся.

Вирішили залучити до реконструкції київських фахівців культової архітектури, які взялися відновлювати все за церковними канонами. Перш за все, виготовили масивний мармуровий іконостас з йог унікальною центральною частиною, на честь Святої Трійці. Потім виготовили ексклюзивні ікони й провели повний розпис внутрішніх стін храму.

Впорядкування й реконструкція проведені й на внутрішньому дворі храму. Вдалося повернути деяку церковну нерухомість, розчистити великий підвал, де обладнали трапезну. При Троїцькій церкві відкрили церковно-приходську дитячу школу, службові й культові приміщення.

Знаковою подією стало зведення високої 50-метрової дзвіниці Свято-Троїцького храму, яка знову стала архітектурною домінантою харківського Подолу, розташованого на правому розлогому березі річки Харків, де превалює старовинна дореволюційна міська архітектура. Зараз, коли минає 23 роки від дня відродження Свято-Троїцького храму, Харків навіть важко уявити без цього неймовірно затишного й мальовничого куточка Подолу, в який гармонійно вписалася його духовна перлина — Свято-Троїцька церква з високою дзвіницею.

Василь ЧИГРИН,
фото автора

Про сокровенне

У ПОЛОНІ ВІЧНОСТІ

Напевно, нам так ніколи і не зрозуміти до кінця: нащо ми прийшли в цей дивовижний світ? Щоб душу свою роз'ятрити до болю, здригнутися в жалобі — і тільки? І з цим гірким почуттям, повним скорботних думок і сліз, — завмерти, солодко німіючи від краси, що навкруги тебе простягається.

Навіщо приходити, щоб потім, з роками, поступово усвідомлювати неминуче прощання з цим світом? Нащо так? Кому це потрібно? Ти раптом розумієш, що по дурному вів себе по життю. І, уже усвідомивши це в повну міру, готовий іншими очима дивитися тепер на своє місце в цьому світі. Тільки дайте шанс виправити свої помилки, відпустіть ще певний час. У мене обов'язково це вийде. Я тепер (повірте!) знаю ціну кожної хвилини перебування на цій Землі.

Але ніхто не чує, що я з роками порозумнішав. Друге життя мені за це все одно не відломиться. Я наодинці зостаюся зі своїм минулим. І воно лише немовби хитає головою, докірливо заглядає мені у вічі і зворушливо мовчить, перебуваючи у полоні вічності...

І раптом зрозумів, певно, щось важливе: у нашому житті потрібно завжди перебувати у гармонії зі своєю душею. І щоб неодмінно любов переповнювала твоє серце. А головне — щоб душа царювала у кожного із нас, а не тіло керувало нами, як йому заманеться. І я без всякого жалю триножу свої надмірні бажання і відчуваю при цьому якусь неприродну легкість. Тепер вже іншими очима дивлюся на цю комічну метушливість, що навкруги вирує, і в мене виникає почуття гострого жалю до людей, котрі натовпом в розгубленні блукають по землі в пошуках свого пристановища — і не знаходять його. Від сліпоти духовної.

Олександр МОШНА

Личность

ТВОРЕЦ ДОБРА

Каждый раз, попадая на станцию метро имени Масельского, вспоминаю о заслугах бывшего мэра города, имя которого занесено в летопись как «Человек-легенда».

Родился Александр Степанович седьмого декабря 1936 года. Многие харьковчане, я уверена, не забыли замечательного человека, с душой, открытой для народа.

Душевные качества особенно важны для людей, занимающих высокие должностные посты, от которых зависят судьбы людей. Среда, в которой жил и воспитывался Александр, была простой, и в основу его характера был заложен сельский «корень». Фундамент характера определил отношение к делу, к людям.

Все, что делал Александр Степанович, подчинено одной цели: во благо человека, для процветания города и области. Стержнем работы стали люди и земля. Недаром его называли хозяином, «батьком».

И жил по принципу: «Я должен или жить во имя Отчизны, или погибнуть вместе с ней» (Цицерон). По-другому Александр Степанович жить не мог и не хотел. Период работы председателем облгосадминистрации совпал с периодом становления Украины как суверенного государства. Как руководитель был требовательным к себе и людям и не любил лицемеров и подхалимов.

«Настало время, — говорил он, — быть нашему украинскому народу хозяином в своем доме». Авторитет руководителя рождается от ума, а не ум от должности.

Занимая пост государственного чиновника, умел схватывать главное в работе, не приукрашивая плоды работы, но и не скрывая ошибки. Честность, добропорядочность проявлялись во всех сферах его деятельности: всегда умел найти исключительный подход к людям, не унизив их достоинство.

«Главное — чаще заглядывать в собственную душу: если тебя избрали люди, то, будь добр, тяни на своем горбу, ибо должность не приватизирована», — говорил Масельский.

Хозяин земли даже в выходные дни часто выезжал в область, интересуясь сельской жизнью, не стеснялся бывать на фермах, однажды даже сел за трактор. Бывало, мог остановить машину, выйти из нее и любоваться необозримыми просторами полей, чувствовал живое дыхание природы.

Любил детей, уделял внимание патриотическому воспитанию молодежи.

«Мы, украинцы — не пыль на ветру» — и слова патриота не расходились с делом. Героизм проявлялся в повседневном труде человека, глубоко верящего в улучшение благосостояния народа, которого недаром называли «недремлющим оком», пристально наблюдавшего за темпами газификации, водоснабжения сел, строительства школ, больниц. Были построены 112 школ, несколько больниц. Именем Масельского названы: городская неантологическая больница, лицей в Валках, Краснокутский детский дом, станция метро в Харькове. Именно в «его эпоху» были заложены основы рыночных отношений и современных форм хозяйствования на Харьковщине. Письма трудящихся были для него наградой за труд.

Человек, который творил добро на земле, не мог быть равнодушным. Чужую боль, чужое горе он воспринимал как собственное. В его душе заложен Дар Божий. Он был крещеным. С Владыкой Никодимом у Масельского сложились теплые отношения. В душе, как в зеркале, отражались все поступки, вся деятельность. Как Данко нес свое большое сердце людям, служил им до конца своих дней. Такого руководителя не только уважали, но и любили за душевные качества. Не обращая внимания на ухудшение здоровья, губернатор продолжал трудиться в полном объеме: внес вклад в развитие культуры, медицины, сельского хозяйства, промышленности, экономики. Отдавал все силы для блага общества, служил не только государству, но и отдельному человеку.

Навсегда в людской памяти Александр Степанович Масельский останется «Человеком-Легендой». Биение его «живого» сердца останется в людских душах, в трудовом ритме города.

Велика составляющая добрых дел почетного гражданина, славного сына и Героя Украины, оставившего глубокий след на Слобожанщине!

Маргарита ГАСАНОВА

Думки вголос

ГИПЕРБОЛА – художественный прием

Когда пришло мне время узнать, что гипербола — это всего лишь один из художественных приемов в литературе, а не зверек наподобие кенгуру, я только улыбнулся. Значит, прием, чтобы усилить впечатление. Приведу без комментариев эпизоды, в которых мне довелось быть действующим лицом.

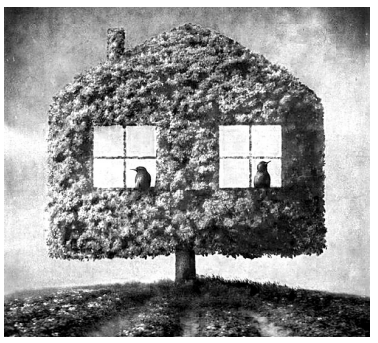

Выходят люди из электрички на Южном вокзале в Харькове. А у двери уже очередь новых пассажиров, которые садятся. И вот тому, кто выходит из вагона последним, надо быть очень внимательным и ловким. Нужно быстро проскочить, иначе толпа, штурмом берущая входную дверь, буквально внесет человека обратно в тамбур вагона. То же касается посадки в переполненный трамвай. Если же в руках пассажира еще и сахар, яйца или крупа — получится гоголь-моголь.

Но со временем стал замечать, что люди становятся сознательнее. Пусть не так, как хотелось бы, расступятся перед последним, выходящим из вагона, и... гоголь-моголь уже колочу дома.

Еще пример. Гостили у нас родственники из Жмеринки. Потом пошли мы провожать их на поезд. Зашли в кассовый зал — очередь. Гостья одна и говорит: «А у тебя, зятек, нет знакомых среди вокзального начальства, чтобы без очереди?» Отвечаю: «Нет. Да откуда им взяться». Сестра добавила: «Он только заметки в газеты строчит, а так — макуха макухой!» Дети-подростки с жадным любопытством все это впитывают. Вот она, дескать, мудрость жизни — без очереди, по знакомству, по блату...

Еще один пример. Привозят нам в микрорайон молоко в бочке. Очередь собирается заранее — ведь молоко-то отличнейшее, фермерское. Занял и я. Жду, чтобы кто-то занял и за мной, только тогда могу отлучиться куда-то из очереди на 5 минут. Отлучился... возвращаюсь, снова становлюсь в очередь. Я в форменной железнодорожной фуражке — легко запомнить. Никто ничего не сказал, но вдруг оборачивается женщина, стоящая в очереди впереди меня, и говорит: «Вы почему-то встали за мной, а ведь я должна стоять за вами». В первое мгновение, абсолютно не осознав смысла сказанного этой женщиной, вся душа моя взрывается вулканом: «Да как это так, я здесь стоял, все видели. Я только отошел по делам на пять минут...»

Женщина впереди меня удивленно пожала плечами: «Да стойте, пожалуйста, я не против. Только успокойтесь, не возмущайтесь...»

Успокоившись, я подумал про себя: «А чего это я так разошелся, ведь женщина, стоявшая передо мной, действительно занимала очередь за мной, а я ее обругал...» Я тут же извинился. И мы даже разговорились с ней в очереди. ...Естественно, о молоке.

Борис СТАВИЦКИЙ,
ветеран труда, пенсионер

От автора

Не зря говорят: «Думай, прежде чем что-то говорить». Нельзя, по-моему, измениться человеку в один момент. Но хвосты, извините, мы уже отбрасываем.

Зарисовка

Живые окна

Девчонкой я любила наблюдать за игрой света в окнах и угадывать калейдоскоп происходящих событий. Каждое окно — это особая сторона жизни.

Вот, за окном, на кухне собралась большая семья, ужинает. Струится мягкий, теплый свет, царит душевная аура.

Что-то неладно в окне напротив: на стуле сидит старушка, горько всхлипывая, как малое дите; по ее впалым щекам льются горошины-слезы. Сочувствуя ей, подвывает собачонка. Мерцает неясный, блуждающий свет, ищущий поддержки и спасения от одиночества. Отвожу взгляд, сердце сжимается от жалости и обреченной старости.

А этот яркий свет переливается цветомузыкой, отражает веселье молодой пары, их гостей. Поют, танцуют, а за стеклом в такт музыке скачут веселые огоньки — ликования молодости. Это — живые окна.

Неприятно оказаться свидетелем негатива: разборок, возгласов брани, ведущих к ссорам. Свет броский, неровный, искрит, скачет хаотически, разгорается с силой надрывных криков. Бранные слова, вырвавшиеся на волю, отзываются гулким, непристойным эхом. Глаза бранящихся ослеплены. Их души не согреет и тепло освещения. Хочется громко крикнуть: «Уймитесь, не раздувайте пламя, будьте благоразумны, не умертвляйте души злом и ненавистью, прислушайтесь к Божьему голосу!» Пусть в вашу жизнь стремительно ворвется победный луч, окутанный Божьей любовью.

В занавешенных окнах трудно различить силуэты людей и предположить их действия. Пристально присмотревшись, ощущаю сердечность тени матери, наклоненной над колыбелькой ребенка. Очерчивается пара влюбленных, тесно слившаяся в одну широкую тень на темном фоне ночи.

У каждого окна свой сердечный свет. Если в семье царят мир, согласие, то она получает особенную благодать — излучение Божьей любви.

Маргарита ГАСАНОВА,
педагог

ПРО УКРАЇНУ — МОВОЮ ГРАВЮРИ

Верховна Рада України 11 лютого 2015 року ухвалила постанову про відзначення на державному рівні 110-ої річниці від дня народження художника Ніла Хасевича. Мовою гравюри він розповів усьому світові про Україну, що ні на мить не припиняла запеклої боротьби з підступним ворогом...

Він мав би стати священиком

«...Я не можу битися зброєю. Але я б'юся різцем і долотом. ...Хочу, аби світ знав, що визвольна боротьба триває...», — писав Ніл Хасевич сім десятиліть тому, звертаючись не лише до сучасників, а й до далеких нащадків, до нас із вами. Графік європейського рівня, член ОУН, воїн УПА, він був особистістю надзвичайно талановитою й неординарною. Його твори зберігаються у приватних мистецьких колекціях — від Польщі до США. Він міг спокійно заробляти на життя творчістю, живучи за кордоном, виставлятися у провідних мистецьких салонах, але обрав собі інший шлях — складний та небезпечний. І за свій вибір заплатив життям у віці сорока семи років. У тому ж віці не стало Тараса Шевченка й Василя Стуса. Однак, лише останнім часом робляться спроби дослідити творчий та життєвий шлях митця (Іриною Єзерською, Андрієм Криштальським і деякими іншими авторами).

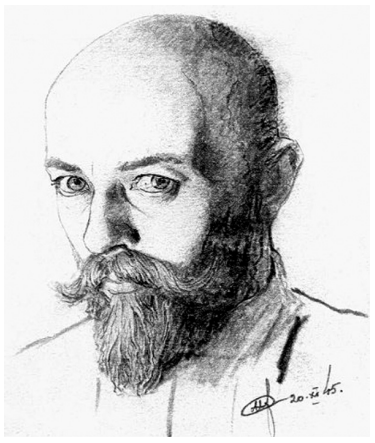

Автопортрет. Олівець (20.11.1945)

Ніл Хасевич народився 25 листопада 1905 року в селі Дюксин Костопільського повіту (тепер Костопільського району Рівненської області) в сім'ї диякона і псаломщика місцевої церкви Антона та його дружини Федорії Хасевичів. В родині було троє синів, двоє з яких стали українськими священиками на Волині. Анатолія закатували поляки в селі Дерев'яне біля волинського містечка Клевань, а Федір загинув після війни на засланні в Сибіру. Третім був Ніл, що теж вчився в духовній семінарії (і перші уроки малювання отримав в іконописній майстерні), але згодом став професійним художником.

Коли Хасевичу виповнилося чотирнадцять років, в його житті сталася трагічна подія — на залізничному переїзді підвода, на якій вони з мамою їхали до гімназії, потрапила під поїзд. Матір загинула, а син, втративши ліву ногу, на все життя залишився інвалідом. У цій трагедії добре проявився характер Хасевича, який, хоч був іще підлітком, не опустив рук, а вміючи вирізати з дерева, сам виготовив собі протез і вперто йшов до мети — дістати освіту.

Після лікування Ніл продовжив навчання у художній майстерні Василя Леня у Рівному. 1925 року екстерном закінчує рівненську гімназію, рік працює помічником іконописця. А від 1926 року, на компенсацію від французької компанії (якій належала залізниця, де юнак зазнав каліцтва) Хасевич починає навчатися у Варшавській Академії прикладних мистецтв.

Ось яким він запам'ятався на початку навчання своєму землякові в академії Петрові Мегику: «Молодий, років двадцяти, невеликого росту, бідно вдягнений хлопчина, з палицею в руці, бо замість лівої ноги — дерев'яний, закінчений грубим патиком, примітивний, власної роботи, протез... Сумлінно вчиться й неймовірно матеріально бідує. З дому від батьків нічого не одержує, бо там — не менша біда».

Хасевич (ліворуч) з друзями під час навчання у Варшаві (1930-ті роки)

Покликання — мистецтво графіки

Після тривалих творчих пошуків, спроб сил у різних мистецьких напрямках Ніл Хасевич остаточно вирішує обрати курс графіки в майстерні відомого польського художника, професора Владислава Скочиляса. Ще за студентських років став одним із засновників і секретарем мистецького гуртка «Спокій», до якого входили молоді українські художники. Попри тяжке матеріальне становище, Хасевич успішно закінчує академію та отримує диплом про вищу художню освіту з правом учителювати в середніх школах.

Ще під час навчання Ніл Хасевич активно листувався з митцями із Австрії, Угорщини, Бельгії, Нідерландів, США, Канади та інших країн. Його роботи експонувалися на 35-ти виставках (у Львові, Берліні, Празі, Чикаго, Лос-Анджелесі). Художник був відзначений багатьма міжнародними дипломами та престижними нагородами: 1931 року його полотно «Прання» відмічене премією «Ватикан», 1932 року за портрет гетьмана Мазепи він одержав диплом Варшавської академії, а 1937 — здобув третій грошовий приз на міжнародній виставці гравюр у Варшаві. Його портрет Володимира Великого, екслібрис президента УНР в екзилі Андрія Левицького, серія робіт у колективній художній збірці «Дереворити» були високо оцінені фахівцями. 1939 року у Варшаві видається альбом екслібрисів «Книжкові знаки Ніла Хасевича». Талановитий митець працював, переважно, в галузі станкової, книжкової, документальної графіки, створював самобутні дереворити (гравюри на дереві). Мав чимало шанувальників у Польщі, але шлях до «великого мистецтва» для українського художника був надто складний через його небажання приймати польське громадянство.

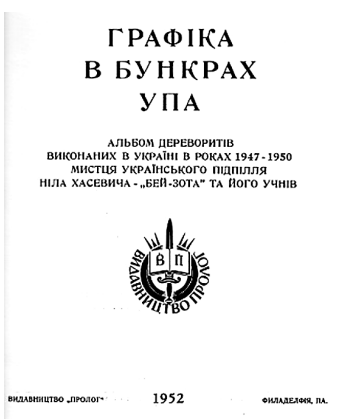

«Графіка в бункерах УПА». Філадельфія, 1952

Після навчання Ніл Хасевич повернувся на Волинь. Працював учителем у місцевій школі, й далі багато малював і виставлявся. Водночас на своїй малій батьківщині Хасевич починає займатися громадською та політичною діяльністю, стає членом Волинського Українського Об'єднання, згодом вступає до ОУН, з багатьма членами якої, зокрема зі Степаном Бандерою, зблизився ще в студентські роки у Варшаві. Талановитий художник міг спокійно заробляти на хліб своїм мистецтвом, але страшні події початку радянсько-німецької війни, коли під час відступу в червні 1941 року каральні органи СРСР потопили Західну Україну в крові тисяч невинно закатованих людей, змусили художника докорінно змінити своє життя.

Шлях до безсмертя

Через авторитет і повагу земляків Хасевича обирають мировим суддею в часи німецької окупації. Тоді ж він працює у рівненській газеті «Волинь» разом з відомим літератором Уласом Самчуком. Однак, розуміючи справжню мету політики нацистів, він залишає мирну роботу та вступає до лав УПА. Власне, саме Хасевич створив той візуальний образ УПА, відомий нам з архівів, — від плакатів до нагород. Зарекомендував себе прекрасним пропагандистом: був членом крайової референтури пропаганди, протягом 1943-1944 років працював у редакції журналу «До зброї», готував ілюстрації до сатиричних журналів УПА «Український перець» та «Хрін», керував підпільною друкарнею, випускав різні агітаційні матеріали (брошури, листівки, летючки).

Він же розробив ескізи прапорів, печаток, бланків та відзнак підпілля (Хрест заслуги, Хрест бойової заслуги, медаль «За боротьбу в особливо важких умовах»), навчав мистецтва гравюри молодих художників. Його ілюстрації прикрашали майже всі підпільні видання Волині й Полісся.

Умови для праці в підпіллі були надзвичайно важкими: використовували друкарський верстат, схожий на той, на якому друкував ще Гутенберг, постійно відчувався брак матеріалів, необхідних для виготовлення та тиражування гравюр. Згодом саме оприлюднення його творів на Заході стало чи не смертельним вироком для митця. 1951 року роботи Хасевича потрапили до делегатів Генеральної Асамблеї ООН та іноземних дипломатів і вже за рік по тому були надруковані в альбомі «Графіка в бункерах УПА».

Було докладено чимало зусиль для його пошуку, а виявленню місця перебування Ніла Хасевича сприяв випадок — розшифрували документи, знайдені в одній із викритих на Рівненщині криївок: у них, зокрема, йшлося про необхідні художникові для роботи папір та вишневе дерево. Було також названо місце знаходження однієї з останніх на Волині криївок — біля села Сухівці, за дванадцять кілометрів від Клеваня у Рівненській області. Зрадники допомогли відшукати криївку, але живим художник не здався — згідно з однією з версій, він застрелився разом із двома своїми охоронцями — В'ячеславом Антонюком — «Матвієм» та Антоном Мельничуком — «Гнатом», спаливши перед тим усі важливі документи. Могили митця, як і двох побратимів, що загинули разом із ним у березні 1952 року, й досі не знайдено...

Портрет Жені. Олівець (24.04.1945)

Дереворит із серії «Ідеали Українського визвольного руху» (31.12.1949)

Ніла Хасевича вилучалися разом із цінними документами — як особливо важливі та небезпечні.

З-поміж багатьох портретів роботи Хасевича привертає увагу малюнок зовсім ще юної дівчини з гарними великими сумними очима, виконаний олівцем 1945 року. Як вдалося з'ясувати, ця дівчина була зв'язковою «Мартою», а справжнє її ім'я — Євгенія (Женя) Юхимюк.

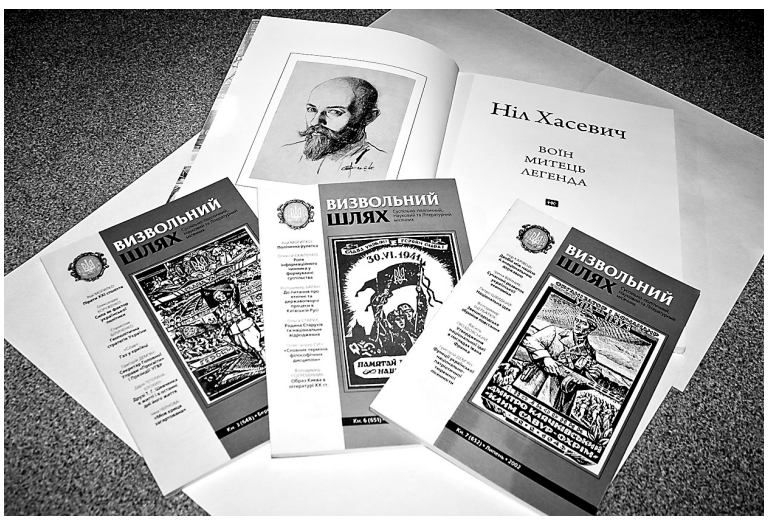

Сучасне видання «Ніл Хасевич. Воїн. Митець. Легенда» та часопис «Шлях Перемоги» (Лондон, 2002) з дереворитами Ніла Хасевича

Зброєю Хасевича були олівець і різець, папір і дерево. І хоч він не очолював збройних формувань, не керував бойовими групами та операціями, його дуже шанували в УПА, максимально оберігали та навіть наполягали на відході на Захід, але він рішуче відмовився. Була якась особлива сила духу, нескореність примхам долі в цього невисокого, з фізичними вадами чоловіка. А через його пройняті крицевою незламністю твори ця сила передавалася іншим повстанцям. Тому при обшуках захоплених ворогом криївок роботи На той момент їй виповнився лише двадцять один рік, і вже невдовзі вона загинула. Кажуть, Хасевич був закоханий у неї...

Євген Маланюк, улюблений поет кількох поколінь українців, пильно вдивляючись у далеке майбутнє, писав:

І ти, нащадче мій, збагнеш,
...Чому стилетом став мій стилос,
І стилосом бував стилет.

Стосовно Ніла Хасевича, ми справді зрозуміли, чому його приладдя гравірувальника силою таланту та непохитною мужністю художника перетворилося на грізну зброю, яка й досі лякає ворогів України.

Петро ДЖЕРЕЛЯНСЬКИЙ,
фото Світлани МАЛІНІНОЇ
та з Інтернету

ДОЖИТИ ДО 100 РОКІВ

ФІЗИЧНЕ Й ДУХОВНЕ

Сучасне життя надзвичайно різнобарвне й насичене. Попри всі складнощі, практично всі люди люблять жити, незважаючи на вік, соціальне становище, посаду... й завжди мріють про те, щоб прожити якомога довше. Скажімо, до 100 років. А чи є якісь рецепти довголіття? Вчені, лікарі, дієтологи, демографи написали десятки тисяч дисертацій на цю тему, розробили корисні рекомендації й збалансовані раціони. Спробуємо й ми, газетярі «Трибуни трудящих», запропонувати для читачів свої журналістські рецепти довголіття...

У Харківській області проживають сотні довгожителів, вік яких наближається до 90-100 років, а то й більше. Є чимало таких людей і в Передмісті. «Трибуна трудящих» регулярно розповідає про таких на своїх сторінках. Із власного журналістського досвіду спілкування з такими людьми можна зробити висновок, що запорукою довгих і щасливих років земного життя є активний спосіб життя наших довгожителів, їхня чітка громадянська і суспільна позиція, дотримання принципів головних сімейних цінностей і Божих заповідей.

Фахівець Харківської медичної академії післядипломної освіти Жанна Воробйова, яка (на наше прохання) постійно дає рекомендації читачам «Трибуни трудящих», зазначає, що на якість і тривалість життя людини впливають як фізичні, так і духовні фактори. Причому останні відіграють ледве не ключову роль, адже вони позитивно або негативно впливають на нервову систему людини. Чим більше в неї позитивних емоцій протягом життя, тим більше шансів дожити до 90-100 років. І навпаки.

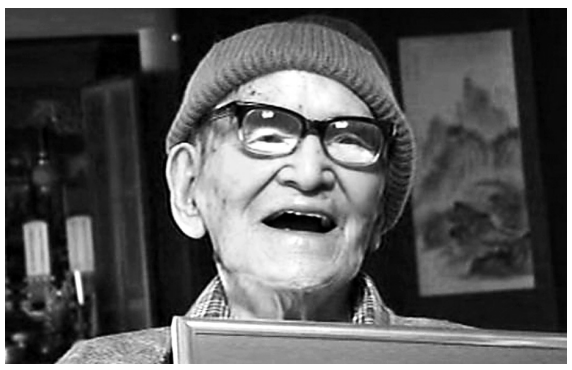

Сьогодні на нашій тематичній сторінці ми спробуємо поєднати розповіді про фізичне й духовне здоров'я людини.

ЗДОРОВ'Я ЗА ГОДИННИКОМ

Щоб попередити біль чи захворювання організму людини, потрібно знати, коли вони найчастіше виникають.

Найчастіше біль виникає з 12 годин ночі до 5 години ранку. З початком же другої половини дня біль переноситься легше.

О 5 годині ранку організм людини виробляє найбільшу кількість гормону стресу, тому ранній ранок найбільш небезпечний для виникнення сердечного приступу.

О 7-8 годині ранку організм готується до робочого дня, виробляючи велику кількість гормонів. Тому ранкове прийняття їжі приносить найбільшу користь. До обіду вуглеводи перетворюються в енергію, а увечері — в жири.

О 10 годині посилюється працездатність, а о 12 годині з'являється потреба відпочити. Хто відпочиває після обіду — рідше може бути вражений інфарктом.

Нове бажання добре попрацювати зазвичай виникає о 15 годині, а о 17 годині людина відчуває найбільший приплив життєвих сил.

О 18 годині активізується діяльність підшлункової залози. Найкращий спосіб для любителів алкоголю — випити чарку. Саме в цей час печінка терпляче та з найменшою шкодою для себе переносить вживання спиртного.

О 17 годині кров'яний тиск і пульс зменшуються, а о 20 годині кров у венах починає пульсувати — це найкращий час для прийняття антибіотиків.

Якщо ви вживаєте їжу о 21 годині, то вона не переварюється в шлунку аж до ранку.

О 22 годині працездатність різко падає, а в крові різко підвищується кількість лейкоцитів — до 12 тисяч.

23 година: обмін речовин зменшується до мінімуму, тиск і пульс знижуються, а о 2-3 годині ночі тіло людини дуже чутливе до холоду.

Відпочинок для рук

Кожна людина, навіть молода, повинна давати відпочинок для своїх власних рук. У людей похилого віку відпочинок для рук має бути традиційним і регулярним. Рукам обов'язково потрібно давати відпочинок.

Що це за відпочинок? По-перше, руки корисно тримати в теплі, не дозволяйте їм переохолоджуватися на тривалий час, бо від цього вони втратять свою чутливість

По-друге, піднімайте їх вгору п'ять-шість разів на день на 10-15 секунд. Перед сном опускайте руки на кілька секунд в гарячу солону воду, потім помийте руки холодною водою, просушіть рушничком і втирайте в шкіру гліцерин або крем. Ця процедура підсилює кровообіг, зробить шкіру м'якою, еластичною, а нігті будуть не крихкими.

ВОДОЛІЯМ-ГІПЕРТОНІКАМ

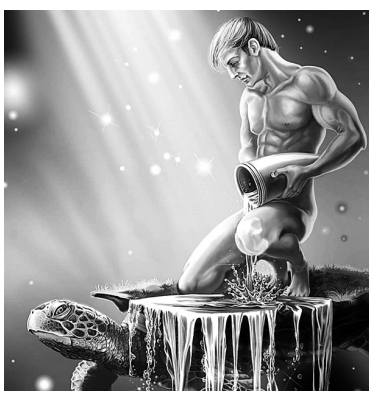

Гіпертонічна хвороба у Водоліїв (21 січня — 19 лютого) часто супроводжується порушенням кровообігу в судинах нирок, ускладненням функції зору.

Для зміцнення здоров'я, профілактики гіпертонічної хвороби Водолію потрібно чітко дотримуватися режиму праці й відпочинку, робити якомога більше дихальних профілактичних вправ протягом дня, якомога частіше відвідувати масажний кабінет і психотерапевта. Категорично забороняється алкоголь і паління.

Водоліям-гіпертонікам корисні солі калію і кальцію, якими збагачені такі продукти як сир (твердий і м'який). Сухофрукти, абрикосова і персикова курага, вишня, картопля. У раціоні завжди повинні бути присутні: капуста, морква, яблука, смородина, селера. Корисні будь-які соки: овочеві, фруктові, змішані.

Для зміцнення судинної системи Водолію потрібні вітаміни С, Р, Е, яких багато є у лимонах, горобині, смородині, апельсинах, каштанах тощо.

Для лікування гіпертонії варто застосовувати такі рослини: хміль, хвощ, виноград, сосну, полинь гірку, чебрець, фіалку, суницю та ін.

Матеріали сторінки підготував Василь ЧИГРИН

Есть такая студия

Цветник талантов

Прошлое, настоящее, будущее — звенья одной цепочки жизни. Тело и душа. Оболочка и сердцевина. Что важнее!? Душа — это светильник внутри нас. И все зависит от него. Какой свет излучает: яркий или тусклый, разноцветный или однотонный. Душа питается Божьей энергией, и от этого источника наполняется любовью, добром к людям. Талант — это сокровищница от Бога. И человек, которому он дан, должен нести дар с радостью, развивать, не гасить Божью искру. Любое искусство — это не только созерцание красоты, но и глубокое познание Мира и, прежде всего, себя.

Лариса Анатольевна Виниченко, врач — хирург по специальности, сумела создать условия для объединения творческих личностей и организовать литературно-музыкальный салон. В последнюю пятницу каждого месяца, в 17.00, в Доме художника, по ул. Дарвина, 11 собираются для общения увлеченные единомышленники различных профессий. Здесь же они проявляют свой поэтический или музыкальный дар.

Салон гостеприимной хозяйки давно стал душевным домом для многих. Придешь — и расслабишься душой, растворишься в доброжелательной, дружественной атмосфере. Послушаешь выступления гостей, и сам захочешь петь, танцевать и декламировать стихи. Ощутишь творческий духовный взлет, захочешь совершенствоваться.

Салон — цветник талантов, дает импульс их взращиванию, духовно и эмоционально окрашивает творческий путь. Каждый вечер оканчивается передачей по кругу горящей свечи как символа совместного творчества. Возьмешь в руку свечу дружбы и почувствуешь радость и теплоту общения, и обязательно произнесешь что-нибудь хорошее.

И хочется сказать доброе слово всем организаторам этих тематических, продуманных вечеров: Ларисе Анатольевне, Ивану Ивановичу Гончарову, Леониду Толмыго, Павлу Дикань! И также всем участникам!

Приходите в наш литературно-музыкальный салон, вам всегда будут рады. Здесь вас встретят люди с открытыми для общения и творчества сердцами.

Маргарита ГАСАНОВА,
участник студии

Брат поэта

Школа у Сосновой Горки

Как часто память возвращает в прошлое время! И оживают вновь и вновь эпизоды из далекой школьной жизни. Я училась в школе №109, по улице Коцюбинского, 12, в 11-а классе. Любила свой класс, и для многих одноклассников школа стала настоящим Отчим домом.

Да как могло быть иначе, когда директором школы был необыкновенный, редкой души человек. Это был Михаил Григорьевич Тычина, родной брат поэта Павла Григорьевича Тычины. Он был чутким, внимательным, всегда с заботой относился к детям, и никогда не позволял себе повысить голос, даже на провинившихся. Его любили дети и уважал весь коллектив школы. Прискорбным стало известие о гибели директора на школьном пожаре. Ценой своей жизни он спас детей. Я горжусь, что училась в школе при таком легендарном педагоге.

Как у всех старшеклассников, у нас было особое место, где мы любили прогуливать уроки химии и истории. Всегда находился организатор такого мероприятия. 45 минут свободы, и мы усаживались веселым кружком на мягком зеленом покрове Сосновой Горки (чаще всего в конце мая и в начале сентября). Здесь, среди вековых, много видевших сосен, лились откровенные беседы. Довольные, отдохнувшие, мы возвращались в класс.

Года бегут, и детские хлопоты кажутся нам теперь радостным, беззаботным временем. Смотрю на пожелтевшую школьную фотографию и вижу себя бегущей с подругой к нашей сердечной пристани — Сосновой Горке.

Маргарита ГАСАНОВА,
педагог с 40-летним стажем

Підтверджено досвідом

Секрети довголіття

Як стверджують фахівці Харківської державної медичної академії післядипломної освіти, на тривалість життя людини впливає, перш за все, генетичний фактор. Та є й інші фактори, деякі з яких наведемо нижче.

— Бути оптимістом.
— Випивати не більше 4 чашок кави на день.
— Не палити, не зловживати спиртним.
— Слідкувати за своєю вагою й залишатися стрункім.
— До 50 років стати власником свого будинку (житла)
— Контролювати стабільність артеріального тиску.
— Підтримувати життєвий тонус, бути стрункім і намагатися тримати спину рівно.

Заклади культури

ЛЮДЯМ НА РАДІСТЬ

ДО 80-РІЧЧЯ КЛУБУ В СЕЛИЩІ БУДИ

Фото автора статті Т. Безрукової

У статті використані спогади колишнього активіста Будянського фаянсового заводу «Серп і Молот» Віктора Іванова та матеріали заводської газети «Будянський фаянс».
Автор публікації Тетяна Безрукова керівник клубу «Краєзнавець» РЦДЮТ Харківської районної ради, почесний краєзнавець України.

Будинок, де палають серця

У Будах всі люди коли-небудь були у клубах. Днями, Новий клуб відзначив свій ювілей. Гості піднімалися по сходах будинку, де їх зустрічало чотириметрове фаянсове панно «Україна» відомої майстрині О. Рибіної-Конарєвої, у світлих коридорах — фаянсові вази, картини місцевих художників. Судячи з того, що у переповненій залі разом з дорослими сиділи діти, інтерес до заходу був дуже великий. У залі запанувала повна тиша. Публіка приготувалася слухати, дивитися. З'являються два веселі клоуни, які обіцяють глядачам яскраве дійство. Офіційна частина заходу починається незвично. Валентина Казило, директор клубного закладу, зачитує напівжартівливий Указ про відзначення всіх офіційних осіб, працівників клубу та учасників художньої самодіяльності, що були залучені до роботи закладу.

З привітаннями та подарунками виступили: В. Біліченко, голова Будянської селищної ради; В. Горбатовський, депутат Харківської обласної ради; О. Яцина, начальник Департаменту культури і туризму Харківської ОДА; В. Пономаренко, начальник відділу культури і туризму Харківської РДА; Н. Бугриненко, депутат Харківської районної ради; Т. Медведєва, почесний громадянин Будянської селищної ради. Грамотами державних установ за активну просвітницьку діяльність було відзначено колектив клубу, особисто О. Бугриненко, Т. Молодіну, О. Осокіну. Приємно було почути, що гурток «Бісерна флористика» під керівництвом Олени Осокіної номінований на звання «Зразковий колектив». А. Котолупова, конферансьє концерту, під демонстрацію слайд-шоу оголошувала виступи колективів, розповідаючи про його історію. Свого часу Настя очолювала у нашому клубі театр «Ч». Зараз вона працює у Києві на Першому національному каналі, та ніколи не забуває, що «путівку в життя» вона отримала саме у Будянському клубі. Її постійні фрази «мій клуб», «мої будяни», «дорогі односельчани» свідчили про природність й любов до нашого селища.

Керівники клубу
М. Бураков, Ф. Ромейко, А. Січкарь, Я. Бєлов, В. Черненко, А. Безрукова, Н. Козирєва, Е. Нечитайло, В. Казило

Споруда клубного закладу селища Буди. 2015 р. Автор фото О. Костянко

На сцені з українськими піснями виступає хор «Майоліка» (керівник Л. Сліченко). Танцювальні номери виконують колективи «Лада» (керівник А. Гаврилець), «Бейліз» (керівник М. Діденко), «Юлія» (керівник Ю. Онєгіна). Сподобалися глядачам пісні у виконанні ведучої, О. Шакірової (керівник А. Безрукова), юної зірочки А. Богоровської, незвичайне дефіле учасниць гуртка «Бісерна флористика» та юних театралів (керівник Н. Редько). Треба сказати, що всі колективи є учасниками та дипломантами численних конкурсів у своїх номінаціях. Яскраву комедійну сценку «Куми» показали корифеї самодіяльності, які виступають на будянській сцені майже сорок років, І. Копитова, О. Костянко, В. Жуков.

Під час демонстрації фотографій учасників самодіяльності різних років лунали бурхливі оплески. У присутніх на очах були сльози, коли вони бачили обличчя тих, хто вже помер.

Завершився захід колективним виконанням артистами пісні про улюблений клуб на мотив пісні «И улыбка без сомненья» із фільму «Карнавальная ночь» та подарунком глядачам великої кількості різнокольорових повітряних кульок.

Колектив клубного закладу та активісти художньої самодіяльності. 2015 р. Автор фото Н. Усанова.

За лаштунками

Пропоную разом зі мною здійснити захоплюючу подорож у світ будянської самодіяльності. У старовинному слобожанському селі Буди доленосним був 1887 р., коли визначний промисловець і меценат Матвій Кузнєцов заснував тут фаянсове підприємство. І вже через рік було відкрито зразковий будинок для службовців і робітників фабрики, який будяни й досі називають «Старий клуб».

Після гудка заводського

Почали виникати аматорські колективи, якими керували співробітники фабрики: церковний хор (керівник П. Козлов), оркестр російських народних інструментів (керівник П. Черняк), духовий оркестр (керівник Рождественський), драматичний колектив. Ймовірно, наприкінці 1910-х років у Будах став керувати заводським оркестром колишній диригент придворного лівадійського оркестру досвідчений К. Суворов. Саме він у 1925 р. запросив приїхати на завод молодого музиканта Б. Кожевнікова, якому передав свою посаду. В цей час оркестр виконував фрагменти класичних опер композиторів Ж. Бізе, А. Бородіна та ін. На заводі також були організовані «живі» газети «Синяя блуза», «У станка», що набули широкої популярності серед працівників підприємства. У 1920-х рр. хор очолив професійний керівник А. Ольшанський. У цей час було організовано український драматичний гурток під керівництвом І. Бурки, примою якого була талановита художниця Є. Кондратенко.

«Синеблузники». Відомі імена: А. Семиринська, М. Рябов, М. Лукашенко, Б. Кожевніков, М. Назаренко, С. Дятлова, З. Воронкова, В. Щекотков (прізвища трьох аматорів невідомі). 1927 р. Автор фото ймовірно В. Іванов. Фото із колекції Т. Безрукової

Етапи розвитку
1887 — збудовано «Зразковий будинок для службовців та робітників» Ново-Харківської фабрики М. С. Кузнецова в Будах, де у різні часи функціонували школи, бібліотека, аматорський театр, клуб, кінозал. Саме тут проходили концерти й вистави.
1935 р. — уведено в експлуатацію будівлю клубу по вул. Харківська як підрозділ фаянсового заводу. Тут проходили заняття гуртків, репетиції окремих колективів.
2006 — закриті усі гуртки, завод забрав до свого Уставного фонду будівлі двох клубів, до 2011 р. тут працювала лише бібліотека.
2011 — поновлено роботу клубу.
Зараз у клубі працює сім гуртків, у яких навчається близько 300 учасників віком від 4 до 70 років.
На базі клубу функціонують: краєзнавчий музей, філія Центральної районної бібліотеки, кімната ветеранської організації селища.

Цікавий факт

Т. Медведєва, секретар Будянської селищної ради — відстояла інтереси будян у численних засіданнях Господарчого суду з приводу повернення клубів у комунальну власність територіальної громади.

Е. Тер-Степанян, депутат Харківської обласної ради — блискуче виконав свою передвиборчу обіцянку, у короткий термін зробив ремонт будівлі Нового клубу, який вже у 2011 р. відновив свою роботу.

Багато років керував клубом харизматичний Я. Бєлов. Самодіяльні артисти викликали у нього щирий інтерес, Яків Якович умів їх слухати. За час його правління прийшли працювати до клубу будянський самородок В. Тимощенко, професійний актор В. Черненко, витончена інтелігентка Л. Портнова, запальна танцюристка Л. Сізова, універсальний музичний талант В. Портнов, цікавий режисер Т. Данільченко.

Деякий час керував драматичним колективом актор Харківського драматичного театру ім. Т. Шевченка Шумський. Глядачів радували постановки п'єс «Наталка-Полтавка», «Сватання на Гончарівці» та ін. Режисерську естафету підхопили Т. Данільченко, В. Тимощенко, феєрична Л. Льгова. Сформувався міцний музикально-драматичний акторський колектив до складу якого увійшли аматори різного віку: В. Галич, О. Бугриненко, С. Путря, Н. Боброва, Ю. Єкімов, С. Жученко, С. Мєтєльов, Ю. Кизима та ін.

У кінозалі щорічно проходило 5-6 великих концертів, які складалися з офіційної частини із залученням піонерів двох шкіл і розважальної програми. В оркестровій ямі сиділи артисти, які наживо виконували музичні твори. Часто на сцені колективи виступали під акомпанемент баяну В. І. Черненка, М. Петров, В. Шапки, В. Кришталенко, О. Чеберко, Л. Чернишенко. До речі, Лариса Дмитрівна автор музики і слів твору «Гімн селища Буди».

І тепер цікаво й пізнавально проходять масові заходи, присвячені Дню Незалежності, селища, молоді, новорічні свята, Масляна, Івана Купала та ін. Творчий колектив сучасного клубного закладу продовжує і вдосконалює традиції попередників.

ТРИБУНА ТРУДЯЩИХ
www.tribuna.kh.ua
Заснована 18 липня 1937 року
ПЕРЕДПЛАЧУЙ. ЧИТАЙ. ВОЛОДІЙ

Свідоцтво про державну реєстрацію ХК №1518-259ПР від 29.04.2009 р.
Засновники: Харківська районна рада, Харківська районна державна адміністрація
Видавець: редакція газети «Трибуна трудящих»
Офіційний сайт ХРДА: **http://www.khrda.gov.ua**

Виходить щосереди та щосуботи українською та російською мовами.
Адреса редакції: 61052, м. Харків, вул. Червоноармійська, 4.
E-mail: Tribuna2017@ukr.net
Тел. 712-00-56.
Тел./факс 712-37-10.
Головний редактор: Юлія Шангіна.
Літературний редактор: Ганна Положій.

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Відповідальність за зміст та достовірність інформації у публікаціях несе автор, а в рекламних матеріалах (®) — рекламодавець. Редакція не завжди поділяє позицію авторів. Листи, рукописи і фотокартки не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами тільки на сторінках газети. При використанні матеріалів посилатися на газету обов'язково.

Газета надрукована у друкарні ТОВ «Друкарня «ІСП».вул. Киргизька, 21 Харків, 61105.
Зам. 151217
Тираж 3900 примірників.
Передплатний індекс 61805